

Kirkkonummen kunnan lausunto HSL -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2023 - 2025

Yhdyskuntatekniikan lautakunta 25.08.2022 § 93

Valmistelija

liikennesuunnittelija Marko Suni ja kuntatekniikkapäällikkö Toni Keski-Lusa
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä (HSL) pyytää lausuntoa alustavasta HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023 – 2025 (TTS) 31.8.2022 mennessä.

Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa seuraaviin kohtiin:

1. Toimintasuunnitelma

- HSL:n keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet TTS-kaudella suhteessa strategiaan
- Liikenteen palvelutason arviointi ja markkinaymmärryksen perusteella suunniteltavat muutokset tarjontaan ja palvelutasoihin

2. Taloussuunnitelma

- Lipputulotavoitteet TTS-kaudella
- Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin
- Kuntakohtaisen alijäämän kattaminen/ylijäämän käyttö TTS-kaudella

3. Hinnoittelun kehittäminen

- Näkemys tehdystä selvityksestä ja eri hinnoittelumallivaihtoehdoista

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Pandemian vaikutuksista toipuminen, matkustajamäärien hidas elpyminen ja liikkumisen muutos ovat merkittävä taloudellinen haaste joukkoliikenteen järjestämiselle. Matkustajamäärien ennustetaan tänä vuonna jäävän neljänneksen pienemmäksi kuin ennen pandemiaa. Ukrainan sodasta johtuva korkea polttoaineiden ja sähkön hinta nostaa joukkoliikenteen kustannuksia. Yhteensä näiden hinnankorotusten ennustetaan lisäävän tänä vuonna kustannuksia 25 miljoonaa euroa.

Joukkoliikenteen matkustajamäärien arvioidaan jäävän vuonna 2025 strategian tavoitteesta ja alittavan vuoden 2019 määrät yhdeksällä prosentilla. Alustavan taloussuunnitelman tavoitteisiin pyritään pääsemään tuottavuusohjelmassa määritellyillä toimenpiteillä.

Toimintatulot

Vuonna 2023 HSL:n toimintatulot kasvavat 86,7 milj. euroa (11,2 %) vuoden 2022 ennusteeseen verrattuna ja ovat yhteensä 860,6 milj. euroa. Toimintatulojen arvioidaan olevat 888,6 milj. euroa vuonna 2024 ja 889,5 milj. euroa vuonna 2025.

Lipputulot

TTS perustuu skenaarioon, jossa matkustajamäärät vuonna 2023 jäävät -13 %, vuonna 2024 -11 % ja vuonna 2025 -9% vuoden 2019 tasosta.

Vuonna 2023 arvioidaan lipputuloja kertyvän kunnianhimoisesti 375,1 milj. euroa, mikä on vain 2,1 % vähemmän kuin vuonna 2019. Lipputulot ovat 43,6 % HSL:n toimintatuloista vuonna 2023. Lipputuloiksi arvioidaan 390,0 milj. euroa vuonna 2024 ja 395,0 milj. euroa vuonna 2025.

Lipputuloarvio vuonna 2023 on 71,6 milj. euroa kuluvan vuoden ennustetta suurempi ja edellyttää toteutuakseen sekä hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2022, kun HSL:n hallitus tekee päätöksen lippujen hinnoista vuodelle 2023.

Edelleen jatkuvasta pandemiasta aiheutuneen liikkumisen muutoksen sekä yllä mainittujen hintatarkasteluun liittyvien ehtojen vuoksi HSL alueen joukkoliikenteen käyttöön ja lippujen hankintaan vaikuttavat muutokset lähitulevaisuudessa saattavat johtaa siihen, että lipputulokertymä voi poiketa huomattavastikin arvioidusta.

Kuntaosuudet

Kuntaosuudet vuonna 2023 ovat yhteensä 464,2 milj. euroa. Niillä katetaan 54,7 % kustannuksista (keskimääräinen subventio-%).

HSL:lle vuoden 2022 loppuun mennessä kertyvä arvioitu ylijäämä 11,9 milj. euroa esitetään jaettavaksi tasaisesti kolmelle TTS-vuodelle jaettuna.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuki arvioidaan olevan vuosina 2023-2025 noin 11,9 milj. euroa vuosittain. Tuki kohdistetaan jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 0,3-0,8 milj. euroa vuosittain. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa vuosina 2023-2025. Vuokratuloja arvioidaan saatavan 3,1 milj. euroa ja muita tuloja 1,9 milj. vuonna 2023.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2023 kasvavat vuoden 2022 ennusteesta 97,4 milj. euroa (13,0 %) ja ovat 849,4 milj. euroa. Toimintamenot vuonna 2024 ovat arviolta 876,9 milj. euroa ja 877,0 milj. euroa vuonna 2025.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 815,9 milj. euroa vuonna 2023, 96,1 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Vuonna 2024 ne ovat 842,9 milj. euroa ja 842,5 milj. euroa vuonna 2025.

Liikennöitsijöille maksettavat korvaukset

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2023 yhteensä 574,5 milj. euroa, joka on 67,6 % HSL:n toimintamenoista.

Vuosina 2023-2025 vuotuisten kustannuksien arvioidaan bussiliikenteessä olevan 354-357 milj. euroa ja metrolikenteessä 59-60 milj. euroa. Vastaavasti raitioliikenteessä ne ovat 62-68 milj. euroa, lauttaliikenteessä 4-5 milj. euroa ja junaliikenteessä 85-92 milj. euroa. Kustannuksia lisäävät

polttoaineiden ja energian hinta sekä investoinnit mm. Kivenlahden metro, uudet M300-junat, Sammalvuoren varikko, pikaraitiotielinja 550 ja varikot.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2023 on 196,2 milj. euroa ja lähivuosina reilut 200 milj. euroa. Kustannukset kasvavat ensi vuonna 50 milj. euroa Länsimetron ja Raidejokerin vuoksi.

Muut kustannukset

Vuonna 2023 muihin ostopalveluihin kuluu 43,2 milj. euroa, josta lähes 2/3 tieto-, lippu- ja infojärjestelmiin. Henkilöstömenot ovat 24,8 milj. euroa. Muita toimintamenoja syntyy materiaaleista, vuokrista ja muista kulueristä.

Rahoitustuotot ja -kulut

Alustava taloussuunnitelma sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 11,2 milj. euroa ylijäämäinen, ja se ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja (15,1 milj. euroa). Tilikauden 2023 alijäämäksi arvioidaan 4,0 milj. euroa ja se voidaan kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 17,4 milj. euroa vuonna 2023 ja vuosina 2024-2025 9,0-10,4 milj. euroa. Suunnitelmakaudella poistot ovat 15,1-16,3 milj. euroa vuodessa.

Kirkkonummen kuntaosuudet

Kirkkonummen kuntaosuudet ilman edellisvuosien yli-/alijäämää ovat HSL:n TTS:n mukaan (vertailutietona TP2021 ja TA2022):

2021 TP	3,775 milj. € (31,9 %)
2022 TA (HSL)	7,670 milj. € (58,0 %)
2023 TAE	6,451 milj. € (47,0 %)
2024 TS	6,426 milj. € (46,0 %)
2025 TS	6,373 milj. € (45,5 %)

Keväällä 2022 julkaistun HSL:n tilinpäätöksen 2021 mukaan HSL sai valtion myöntämiä joukkoliikenteen koronaturkia lähes 87 milj. euroa, josta noin 3,6 milj. euroa kohdistui Kirkkonummen kuntaosuuteen ja ylijäämää muodostui 2,7 milj. euroa 31.12.2021. Vuoden 2022 lopussa arvioidaan HSL:n käyttöennusteen mukaan Kirkkonummen kuntakohtaista ylijäämää olevan 3,7 milj. euroa. TTS-suunnitelman mukaan vuosina 2023-2025 ylijäämä hyvitetäisiin vuosittain 1,251 milj. euroa Kirkkonummen kuntaosuudessa.

Kirkkonummen kuntaosuudet vuosille 2023-2025 huomioituna ylijäämä TTS:n mukaan (vertailutietona TA2022):

2022 TA	7,464 milj. €
2023 TAE	5,200 milj. €
2024 TS	5,175 milj. €
2025 TS	5,122 milj. €

Huomioitavaa on, että korona-tilanteen jälkeinen matkustajamäärien kehitykseen liittyy epävarmuutta ja muutoksiin on siten syytä varautua. Myös hinnoittelumallin vaikutuksia kuntaosuuksiin ei ole huomioitu HSL TTS-suunnitelmassa ja sillä voi olla merkittävä vaikutus niihin.

Hinnoittelumalli 2024

Osana lipputilihanketta HSL on tutkinut vaihtoehtoisia tapoja hinnoitella joukkoliikenteen käyttöä. Tavoitteena on ollut selvittää, löytyykö nykyistä vyöhykemallia parempi ratkaisu, joka voitaisiin ottaa käyttöön viimeistään vuoden 2024 alussa. Työssä on tarkasteltu eri tyyppisiä hinnoittelumalleja.

Vaihtoehtona esitetään tasahinnoittelua koko seudulle, B- ja C- tai C- ja D-vyöhykkeiden yhdistämisiä tai hinnottelun muutosta nykyisillä vyöhykkeillä. Näillä on huomattava vaikutus Kirkkonummen kuntaosuuksiin tulevina vuosina. Lausunnossa otetaan kantaa hinnoittelumalliin.

Liite:

- Kirkkonummen kunnan lausunto_HSL TTS-ehdotus 2023-2025
- Oheismateriaali:
- Ote pöytäkirjasta, HSL hallitus 14.6.2022 § 65, lausuntopyyntö alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2023-2025
  - HSL, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2025
  - HSL, hinnoittelumallien vaikutukset

Esittelijä	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää 1 esittää kunnanhallitukselle, että Kirkkonummen kunta antaa esityslistan liitteenä olevan lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023 - 2025 2. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.
Käsittely	Jäsen Aleksander Polkko poistui kokouksesta tämän pykälän esittelyn aikana klo 19.12. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Haapaniemi liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20.12. Keskustelun aikana tehtiin seuraavat ehdotukset. 1. Saara Braxin muutosehdotus: Kohta "Uusi linjasto otetaan käyttöön uuden liikennöintisopimuksen myötä vuoden 2023 alussa. Metron liikennöinti jatkuu vuonna 2023 Kivenlahteen. Kirkkonummen liityntälinjat liikennöivät jatkossakin Matinkylään ainakin vuoteen 2025 asti ja mahdollisesti pidempään." TTS lausunto, sivu kolme Lautakunta päättää muuttaa kohdan seuraavasti: "Uusi linjasto otetaan käyttöön uuden liikennöintisopimuksen myötä vuoden 2023 alussa. Metron liikennöinti jatkuu vuonna 2023 Kivenlahteen. Kirkkonummi pitää tärkeänä huolehtia jatkossakin siitä, että HSL tarjoaa yhteyksiä, joissa matka-aika ei pääse pitenemään. Kirkkonummen liityntälinjat liikennöivät jatkossakin Matinkylään ainakin vuoteen 2025 asti ja mahdollisesti pidempään."

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotus (1) ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

2. Saara Braxin muutosehdotus: Lausunnosta poistetaan ilmaiset, joiden mukaan kunta ei hyötyisi lippujen halpenemisesta. Kuntatalous väljissä kehyskunnissa ei kestä matkustuksen kehittämistä nykyisen HSL-sopimuksen puitteissa. Sen sijaan matkustajat ja alueella toimivat organisaatiot hyötyvät lippujen hinnan laskusta monin tavoin. Edullisempi kustannus lisää matkustuksen kysyntää, ja mahdollistaa paremmin myös oman auton ja joukkoliikenteen yhdistämisen. Nämä hyödyt vastaavat HSL:n strategisia linjauksia. Kunta on tällä hetkellä kalliimpaa vyöhykettä kuin naapurikunnat, vaikka MAL-suunnittelussa korostetaan saumattomuutta ja sujuvuutta yli kuntarajojen. Tästä aiheutuu, että omalla autolla on edullisempi siirtyä Espoon puolelle, vaikka liityntä olisi ekologisesti perustellumpi oman kunnan puolella. Kun kustannukset kuitenkin jakautuvat joukkoliikenteen käytön mukaan, tukee tämä tilannetta, jossa maksamme kehittyvästä liikenteestä Espoon puolella, mutta syöttöliikenne oman kunnan puolella ei kehity. Matkustajamäärien kasvu tarjoaa siten myöhempiä mahdollisuuksia palvelutason nostoon.

Ronja Karkinen ja Sanni Jäppinen kannattivat Braxin muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotusta (2) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Saara Braxin muutosehdotus (2). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin

5 JAA-ääntä (Josephine Frimodig, Kim Liljequist, Antti Salonen, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)

5 EI-ääntä (Saara Brax, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen, Ronja Karkinen ja Teemu Kelkka)

0 TYHJÄ

1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä ja 5 EI-ääntä, puheenjohtajan ääni ratkaisee ja pohjaehdotus voitti.

3. Saara Braxin muutosehdotus: Lausunnossa tuodaan esiin seuraavaa: Kirkkonummen kunnan kannalta on tärkeää, että HSL etsii joukkoliikenteen kehittämiseen keinoja, joissa kehyskuntien liikenne kehittyy taloudellisen taakan pysyessä kohtuullisena. Kirkkonummen kunta muistuttaa, että kunnan työssäkäyvistä väestöstä 70% pendelöi muihin kuntiin, pääasiassa pääkaupunkiseudulle. Joukkoliikennettä käyttää muun muassa paljon terveydenhuollon ja koulujen henkilöstöä, joille lippujen korkea hinta on merkittävä. HSL:n on parannettava työssäkäynnin edellytyksiä alueellaan tasapuolisemmin, mikä edellyttää uusien ratkaisuvaihtojen etsimistä tehokkaamman ja ekologisemman joukkoliikenteen takaamiseksi seudullisesti. Kirkkonummen kunta haluaa tuoda esiin, että HSL:n omissa mallinuksissa joukkoliikenteen käytön kasvu nousi merkittävästi aina, kun hintaa laskettiin. Lisäksi kasvu kohdistuisi MAL-sopimuksen kannalta aktiivisen kehittämisen alueille, ja kohdistuisi juuri pidempiä työmatkoja tekeviin, ollen kilometri vaikutuksiltaan merkittävä. HSL:n tavoitteiden toteuttamisen kannalta tulee huomioida, että HSL-sopimuksessa

kustannusten allokoinnista säädetty lisää kustannuksia aina, kun matkustajien määrä kasvaa.

Ronja Karkinen ja Pekka Jäppinen kannattivat Braxin muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotusta (3) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Saara Braxin muutosehdotus (3). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin

6 JAA-ääntä (Josephine Frimodig, Teemu Kelkka, Kim Liljequist, Antti Salonen, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)

4 EI-ääntä (Saara Brax, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen ja Ronja Karkinen)

0 TYHJÄ

1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä ja 4 EI-ääntä, pohjaehdotus voitti.

4. Saara Braxin muutosehdotus: Tariffiuudistuksilla arvioidaan olevan merkittäviä välillisiä vaikutuksia alueen dynaamisuuden kannalta. HSL:n tulee selvittää jatkotutkimuksin tarkemmin, millaisia vaikutukset ovat erityisesti D-vyöhykkeellä, missä alempi hinta mallinuksissa ennustaa matkustusta, maan arvoa ja asuntojen kysyntää. Myös työmatkaliikenteen välillisiä vaikutuksia kuntaverotuksen kautta tulisi mallintaa. Lisäksi tulisi tarkastella kilometrien kautta, sillä yksi nousu kehyskunnissa tuo enemmän kilometrejä kuin kantakaupungissa, erityisesti kun autoilijoita saadaan siirtymään joukkoliikenteeseen. Markkinatutkimuksissa HSL:n on siis kiinnitettävä huomiota erityisesti tähän kohderyhmään.

Ronja Karkinen ja Pekka Jäppinen kannattivat Braxin muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotusta (4) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Saara Braxin muutosehdotus (4). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin

6 JAA-ääntä (Josephine Frimodig, Teemu Kelkka, Kim Liljequist, Antti Salonen, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)

4 EI-ääntä (Saara Brax, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen ja Ronja Karkinen)

0 TYHJÄ

1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä ja 4 EI-ääntä, pohjaehdotus voitti.

5. Saara Braxin muutosehdotus: Sivu 4, toinen ja kolmas paragraafi: Kirkkonummen kunta tuo esiin, että HSL:n tulee aktiivisesti seurata Veikkolan U-liikenteen (linja 280) matkustajamääriä ja huolehtia riittävästä

palvelutasosta yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Tarvittaessa HSL:n tulee täydentää hiljaisen ajan merkittäviä palvelutasopuutteita yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. HSL:n tulee keskeisissä operatiivisissa kysymyksissä myös informoida kunnan edustajaa HSL:n hallituksessa. Kirkkonummen kunta pitää tärkeänä, että kaikki Kirkkonummea koskevat palvelutasomuutokset suunnitellaan etukäteen yhteistyössä kunnan virkamiesten ja kuntaa HSL:n hallituksessa edustavan luottamushenkilön kanssa.

Ronja Karkinen kannatti Braxin ehdotusta.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta hyväksyi Braxin muutosehdotuksen (5) yksimielisesti.

6. Saara Braxin muutosehdotus: Muokataan seuraavaa kohtaa: "Lipun hintojen merkittävä alentaminen ei todennäköisesti ole kehyskunnissa paras keino joukkoliikenteen kehittämiseen. Parempi vaihtoehto olisi tarjonnan lisääminen ja vaihtoyhteyksien sujuvoittaminen." Lausunnossa, kautta linjan, on huolellisesti erotettava taloudelliset kysymykset ja mallien käytännön hyödyt ensin toisistaan. HSL:tä tulee pyytää jatkoselvityksissään laatimaan tarkempia arvioita taloudellisista vaikutuksista Uudistusten ennustettuja hyötyvaikutuksia ei tule kiistää - ne ovat kiistattomasti kuntamme kehityksen kannalta toivottavia, mutta Kirkkonummen kunta kehottaa HSL:n aktiivisesti selvittävän, voisiko valtio tukea vihersiirtymää tukemalla kehyskuntia taloudellisesti uudistuksen toteuttamiseksi, kunnes mahdollisia dynaamisia taloushyötyjä saadaan konkreettisesti realisoitumaan kunnan talouteen.

Ronja Karkinen kannatti Braxin ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotusta (6) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Saara Braxin muutosehdotus (6). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin

5 JAA-ääntä (Josephine Frimodig, Teemu Kelkka, Kim Liljequist, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)

5 EI-ääntä (Saara Brax, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen, Ronja Karkinen ja Antti Salonen)

0 TYHJÄ

1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä ja 5 EI-ääntä, puheenjohtajan ääni ratkaisee ja pohjaehdotus voitti.

7. Saara Braxin lisäysehdoitus: Lisätään lausuntoon maininta: Pelkästään strategista tasoa ajatellen tasatariffimalli tuottaa tietenkin merkittävimmät hyödyt, mutta sen rahoitus Kirkkonummella nykymallissa on erittäin vaikeaa.

Sanni Jäppinen ja Pekka Jäppinen kannattivat Braxin lisäysehdoitusta.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta hyväksyi yksimielisesti Braxin lisäysehdoituksen (7).

8. Sanni Jäppisen lisäysehdotus: "Kirkkonummi kannattaa HSL:n strategisia linjauksia saada yhä useammat joukkoliikenteen pariin, mutta kustannusvaikutuksia kuntataosuuksiin tulee vielä tutkia kuntatalouden kannalta". Lausunnon 2.sivu ensimmäisen kappaleen loppu.

Ronja Karkinen ja Saara Brax kannattivat Sanni Jäppisen lisäysehdotusta.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta hyväksyi yksimielisesti Sanni Jäppisen lisäysehdotuksen (8).

9. Ronja Karkisen lisäysehdotus: Kirkkonummi on hiilineutraalit kunnat - verkoston jäsen ja sitoutunut vähentämään hiilidioksidipäästöjään. Liikenne on merkittävässä roolissa päästöjen lähteenä Kirkkonummella. Tasahintamalli tekisi joukkoliikenteen käytöstä nykyistä kannattavampaa kirkkonummelaisille ja toisi etua päästötavoitteidemme saavuttamisessa. Kirkkonummella ei kuitenkaan ole mahdollisuutta maksaa kymmenkertaisia kuntaosuuksien lisäyksiä verrattuna matkamäärien kasvuun. Tasahintamalli on periaatteeltaan niin erilainen kuin hinnoittelu tähän asti HSL-alueella, että sen tulisi vaikuttaa myös hinnan määräytymisen periaatteisiin. Matkan pituus ei saisi olla kuntaosuuteen vaikuttava tekijä, mikäli se ei ole vaikuttava tekijä hinnan määräytymiseen. Kustannuksiin on myös syytä hakea valtionavustusta.

Sanni Jäppinen, Saara Brax ja Pekka Jäppinen kannattivat Karkisen ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että muutosehdotusta (9) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Ronja Karkisen muutosehdotus (9). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin

5 JAA-ääntä (Josephine Frimodig, Kim Liljequist, Antti Salonen, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)

5 EI-ääntä (Saara Brax, Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen, Ronja Karkinen ja Teemu Kelkka)

0 TYHJÄ

1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä ja 5 EI-ääntä, puheenjohtajan ääni ratkaisee ja pohjaehdotus voitti.

10. Ronja Karkisen poistoehdotus: Poistetaan s. 2: "Poikkeuksena tähän voidaan todeta, että esitetyt hinnoittelumallit ovat risti- riidassa tasapainoisen kuntatalouden näkökulmasta. Tasapainoinen talous voi olla saavutettavissa HSL:n näkökulmasta, mutta kehyskuntien ja erityisesti Kirkkonummen kuntatalous ei kestä hinnoittelumallin kustannuksien siirtämistä HSL:n alueen kehyskunnille. Haaste on yhteinen kaikille HSL:n jäsenkehyskunnille. Asiaan otetaan tarkemmin kantaa kohdassa, jossa käsitellään hinnoittelumallia." s. 4- 5 kohta poistetaan: "Kirkkonummen kunta muistuttaa, että lippujen hinnat ovat edelleen merkittävästi alhaisemmat kuin loppuvuonna 2019 vyöhykeuudistuksen toteututtua. Vuoden 2020 alussa lippujen hintoja alennettiin merkittävästi. Nykyisessä talouskehityksessä huomioiden myös inflaatiokehitys lippujen hintoja on syytä tarkistaa siten, että TTS-suunnitelmassa esitetyt lipputulokertymät toteutuvat varmasti ja kuntaosuudet pysyvät suunnitelman mukaisena.

Kirkkonummi painottaa, ettei kuntaosuuden taso saa nousta merkittävästi lipputulokertymän ja lippujen hinnoittelun vuoksi." s. 5 poistetaan kohta: "Kirkkonummen kunta katsoo, että TTS-lausunnossa esitetty kuntaosuuden taso on siedettävä ja sen tulisi pysyä korkeintaan tällä tasolla. 6,5 miljoonan euron kuntaosuuden tasolla on palattu lähemmäksi vuoden 2019 tasoa ja normaalia tilannetta ennen koronaa. Kuntatalouden haastavassa tilanteessa (mm. sote-uudistus) HSL:n tulee pyrkiä tiukkaan taloudenpitoon ja etsiä myös keinoja rahoituspohjan laventamiseksi tuottavuusohjelman mukaisesti. "

Sanni Jäppinen ja Saara Brax kannattivat Ronja Karkisen poistoehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta (10) oli kannatettu, mutta koska lautakunta ei kannattanut sitä yksimielisesti, ehdotuksesta pitää äänestää.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA = pohjaehdotus, EI = Ronja Karkisen poistoehdotus (10). Lautakunta hyväksyi äänestysjärjestyksen.

Sähköisesti toimitetussa äänestyksessä annettiin
7 JAA-ääntä (Saara Brax, Josephine Frimodig, Teemu Kelkka, Kim Liljequist, Antti Salonen, Jenny Snellman ja Matti Kaurila)
3 EI-ääntä (Pekka Jäppinen, Sanni Jäppinen ja Ronja Karkinen)
0 TYHJÄ
1 POISSA (Aleksander Polkko)

Puheenjohtaja totesi, että koska äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä, pohjaehdotus voitti.

Puheenjohtaja totesi, että Kirkkonummen kunnan lausuntoon lisätään yllä olevat ehdotukset 5, 7 ja 8.

Tämän pykälän käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 19.41-19.51.

Päätös

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti

1
esittää kunnanhallitukselle, että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023 - 2025

2
tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Tiedoksi

Kunnanhallitus 29.08.2022 § 278
1324/00.04.02/2021

Valmistelija

Liikennesuunnittelija Marko Suni ja kuntatekniikkapäällikkö Toni Keski-Lusa, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Aarnio Tarmo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1

että Kirkkonummen kunta antaa liitteenä olevan lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023 - 2025

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Todettiin, että tämä pykälä 278 käsiteltiin ennen esityslistan pykälää 277.

Keskustelun aikana jäsen Kim Åström jätti seuraavat lisäehdotukset:

Lisäehdotus s7. ensimmäisen kappaleen loppuun (Kim Åström):
Tariffimuutoksella pyritään edistämään HSL:n strategisten tavoitteiden - mm. liikennemäärän kasvu ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen - toteutumista. On kuitenkin kohtuutonta, että maksajiksi joutuisivat ainoastaan kehyskunnat. Kirkkonummen kunta kehottaa HSL:n aktiivisesti selvittävän, voisiko valtio tukea vihersiirtymää tukemalla kehyskuntia taloudellisesti uudistuksen toteuttamiseksi.

Lisäehdotusta kannattivat Anna Sahiluoma, Anneli Granström, Timo Haapaniemi, Piia Aallonharja, Antti Kilappa, Ari Harinen, Tony Björk ja Markus Myllyniemi.

Lisäys s7 2. kappaleen loppuun (Åström Kim):
Tasahinnoittelumalli voidaan kokea epäoikeudenmukaiseksi erityisesti lyhyiden, kunnan sisäisten matkojen osalta, heikentäen joukkoliikenteen kilpailukykyä erityisesti kehyskuntien sisäisessä liikkumisessa.

Lisäehdotusta kannattivat Anna Sahiluoma, Anneli Granström, Timo Haapaniemi, Piia Aallonharja, Antti Kilappa, Ari Harinen, Markus Myllyniemi ja Tony Björk.

Lisäys s. 3 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun (Kim Åström):
Mainittujen säästötoimien jatkamista nähdään edelleen tarkoituksenmukaisena. Lisäksi tulee tarkastella kriittisesti vähäisen käyttöasteen linjojen tarpeellisuutta.

Lisäehdotusta kannattivat Anna Sahiluoma, Timo Haapaniemi, Antti Kilappa ja Tony Björk.

Puheenjohtajan tiedustellessa lisäehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

Liikennesuunnittelija Marko Suni esitteli asiaa kokouksessa, hän poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 17.26.

Puheenjohtaja Timo Haapaniemi poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen, klo 17.26 ja I varapuheenjohtaja Piia Aallonharja jatkoi kokouksen puheenjohtajana. Varajäsen Marko Kari saapui kokoukseen tämän pykälän jälkeen klo 17.26.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti että antaa liitteenä olevan lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023 – 2025 seuraavilla lisäyksillä:

Lisäys s7. ensimmäisen kappaleen loppuun:

Tariffimuutoksella pyritään edistämään HSL:n strategisten tavoitteiden - mm. liikennemäärän kasvu ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen - toteutumista. On kuitenkin kohtuutonta, että maksajiksi joutuisivat ainoastaan kehyskunnat. Kirkkonummen kunta kehottaa HSL:n aktiivisesti selvittävän, voisiko valtio tukea vihersiirtymää tukemalla kehyskuntia taloudellisesti uudistuksen toteuttamiseksi.

Lisäys s7 2. kappaleen loppuun:

Tasahinnoittelumalli voidaan kokea epäoikeudenmukaiseksi erityisesti lyhyiden, kunnan sisäisten matkojen osalta, heikentäen joukkoliikenteen kilpailukykyä erityisesti kehyskuntien sisäisessä liikkumisessa.

Lisäys s. 3 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun:

Mainittujen säästötoimien jatkamista nähdään edelleen tarkoituksenmukaisena. Lisäksi tulee tarkastella kriittisesti vähäisen käyttöasteen linjojen tarpeellisuutta.

Muutokset on lisätty pöytäkirjan liitteenä olevaan lausuntoon.

Tiedoksi

HSL